

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 577/9.12.2024 Αναφορά Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΟ: Το υπ' αρ. 185799/10.12.2024 έγγραφο.

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς του βουλευτή, κ. Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου, με θέμα «Παράταση εξαμήνου στην εξόφληση των οικονομικών οφειλών των τουριστικών επιχειρήσεων της Μαγνησίας», για τα ζητήματα που τίθενται σε αυτές στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Ι. Υπενθυμίζεται ότι η Κυβέρνηση, αφουγκραζόμενη τις ανάγκες για έμπρακτη στήριξη των περιοχών που επλήγησαν έντονα από τα πλημμυρικά φαινόμενα του Σεπτεμβρίου 2023, έχει ήδη προβεί στη χορήγηση των κάτωθι αναστολών είσπραξης χρεών και πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης:

1. Με το πρώτο άρθρο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) της 10.9.2023 (Α' 150)** με θέμα "Επείγουσες διατάξεις για την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και τη μετάθεση της ημερομηνίας ανακήρυξης συνδυασμών για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας", όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.5059/2023 ΦΕΚ Α' 171/23-10-2023, ορίζεται ότι:

"1. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας αναστέλλεται από τη δημοσίευση της παρούσας έως και τη 10η Νοεμβρίου 2023, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας φυσικών ή νομικών προσώπων, καθώς και νομικών οντοτήτων. Η αναστολή

καταλαμβάνει, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών, προσωπικών κρατήσεων, καθώς και κάθε διαδικασία που διενεργείται μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών (ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ.) [e-auction]. Πράξεις των προηγούμενων εδαφίων, που έχουν διενεργηθεί κατά το χρονικό διάστημα από την 6η Σεπτεμβρίου 2023 έως και τη δημοσίευση της παρούσας, λογίζονται ως μη γενόμενες και επαναλαμβάνονται μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας αναστολής.

2. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, κατά το χρονικό διάστημα από την 6η Σεπτεμβρίου 2023 έως και τη 10η Νοεμβρίου 2023, αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων, βοηθημάτων και αντιρρήσεων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης”.

2. Στο ίδιο πνεύμα επίδειξης μέριμνας και πρόνοιας προς τους πληγέντες και στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 53 του ν. 4797/2021_«Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση» (Α’66), εκδόθηκε αρμοδίως η **υπ’ Αριθμ. 165455 ΕΞ2023/ΦΕΚ Β’6444/10-11-2023 Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με την οποία ανεστάλη για διάστημα έξι (6) μηνών η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των πληγέντων από την κακοκαιρία Daniel στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Η αναστολή καταλάμβανε, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών και προσωπικών κρατήσεων. Κατά το άνω χρονικό διάστημα αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Η παραπάνω Απόφαση καθόριζε τη διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια υλοποίησής της.**

3. Ήδη την 1/3/2024 εκδόθηκε η υπ’ αριθμ. **33352 ΕΞ 2024/ΦΕΚ Β’1399-1-3-2024 Υπουργική Απόφαση με αντικείμενο την τροποποίηση της υπό στοιχεία 165455 ΕΞ 2023/09.11.2023 Υπουργικής Απόφασης** με θέμα «Χορήγηση αναστολής της διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας σε πληγέντες από τις ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες και κατολισθήσεις: α) της 4ης, 5ης και 6ης Σεπτεμβρίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, β) της 4ης και 5ης Σεπτεμβρίου 2023 σε περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, γ) της 4ης και 5ης Σεπτεμβρίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, δ) της 4ης και 5ης Σεπτεμβρίου 2023 σε

περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, στο πλαίσιο του άρθρου 53 του ν. 4797/2021 (Α' 66»).

Με το Άρθρο Μόνο της ως άνω τροποποιητικής Υπουργικής Απόφασης αναστάλθηκε για **επιπλέον χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας αναστολής (4-3-2024)**, που χορηγήθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. 165455ΕΞ2023/09.11.2023 Υπουργικής Απόφασης, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή, σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από τις πλημμύρες μηνός Σεπτεμβρίου 2023, δηλαδή η προθεσμία αναστολής παρατάθηκε μέχρι τις 4.9.2024.

Εξάλλου, κατανοώντας τις ανάγκες για παράταση των μέτρων ενίσχυσης των πληγέντων, η Κυβέρνηση, συνεχίζει έμπρακτα την στήριξη των περιοχών που επλήγησαν έντονα από τα πλημμυρικά φαινόμενα του Σεπτεμβρίου 2023. Με την υπ'αριθμ. 142240 ΕΞ 2024/02.10.2024 Υπουργική Απόφαση, η ανωτέρω αναφερόμενη αναστολή παρατάθηκε για επιπλέον χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών από τη λήξη της ως άνω προθεσμίας αναστολής.

4. Ως προς τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις των πληγέντων, πρέπει να σημειωθεί ότι με την υπ' αριθμ. 1148/2024 Απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τροποποιήθηκε εκ νέου η υπ' αρ. Α.1143/21.09.2023 (ΦΕΚ Β' 5599) απόφαση με θέμα: "Παράταση καταβολής και αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που επλήγησαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες) που εκδηλώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2023" όσον αφορά τον χρόνο παράτασης καταβολής και αναστολής είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών. Ειδικότερα, ορίστηκε ότι, σε ό,τι αφορά τις πληγείσες περιοχές που αναφέρονται αναλυτικά στις ως άνω αποφάσεις:

«Παρατείνονται μέχρι και την 31.12.2024 οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ./ΚΕΜΕΕΠ/ ΚΕΦΟΜΕΠ/ΚΕΒΕΙΣ οφειλών, οι οποίες λήγουν ή έληξαν από 4.9.2023 μέχρι και 31.12.2024, των φυσικών προσώπων για τα οποία πιστοποιείται ότι έχουν υποστεί ζημιές στις κατοικίες τους στο πλαίσιο της ένταξής τους στο σχήμα παροχής στεγαστικής συνδρομής και αποζημίωσης οικοσκευής και των επιχειρήσεων που πιστοποιούνται ως πληγείσες με σχετική βεβαίωση της Περιφέρειας...»

5. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, με τροπολογία που κατατέθηκε στις 11.9.2024 στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών («ΨΗΦΙΑΚΟ ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»), προβλέπεται τροποποίηση των παρ. 5 άρθρου πέμπτου ν. 2275/1994 και παρ. 1 άρθρου 53 ν. 4797/2021 (Α' 238), και αναστολή είσπραξης χρεών και πράξεων

αναγκαστικής εκτέλεσης κατά των πληγέντων από θεομηνίες. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι: «Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας», που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών και άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογουμένων, να αναστέλλεται στις πληγείσες περιοχές η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, **για χρονικό διάστημα μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών** και να ρυθμίζεται η καταβολή των χρεών αυτών **μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με μερική ή ολική απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής,** που αναλογούν κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Οι αποφάσεις ορίζουν τον χρόνο έναρξης της ισχύος τους, που μπορεί να είναι **και προγενέστερος από την ημερομηνία δημοσίευσής τους.**

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό οφειλετών χρεών υπέρ των ειδικών δημοσίων υπηρεσιών, των ειδικών ταμείων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου και τρίτων, η είσπραξη των οποίων έχει ανατεθεί, σύμφωνα με το άρθρο 98 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται η καταβολή των ληξιπρόθεσμων οφειλών να αντιμετωπίζεται όπως οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο σε ανάλογες περιπτώσεις.» Η ισχύς δε της ανωτέρω παραγράφου ξεκινά **από τις 4 Σεπτεμβρίου 2024.**

Συνεπώς, προβλέπεται η αναστολή της είσπραξης των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογουμένων, στις πληγείσες περιοχές, **για χρονικό διάστημα μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών, έναντι δώδεκα (12) μηνών που ίσχυε έως σήμερα.** Η διάταξη διατηρεί επίσης τη ρύθμιση περί καταβολής των χρεών αυτών σε μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με μερική ή ολική απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Περαιτέρω, με την παράγραφο 2 της ως άνω τροπολογίας, προβλέπεται η τροποποίηση του άρθρου 53 του ν. 4797/2021 (Α' 66), περί αναστολής πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία, ως εξής: «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, για φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από θεομηνίες, **μπορεί να αναστέλλεται για δώδεκα (12) μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους έξι (6) μήνες από την επέλευση θεομηνίας, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή.** Η αναστολή

καταλαμβάνει, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών και προσωπικών κρατήσεων. Κατά χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου, αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Συνεπώς,, η αναστολή διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της περιουσίας πληγέντων από θεομηνία προβλέπεται πλέον **για χρονικό διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μηνών, έναντι έξι (6) μηνών που ίσχυε έως σήμερα, με δυνατότητα παράτασης για άλλους έξι (6) μήνες από την επέλευση της θεομηνίας.** Διατηρείται, επίσης, η ρύθμιση περί αναστολής κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα των προθεσμιών άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης.

II. Πέραν των ανωτέρω έκτακτων ρυθμίσεων, επισημαίνεται ότι, σε κάθε περίπτωση, όλοι οι οφειλέτες, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρηματιών στην περιοχή της Θεσσαλίας, έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν τα χρέη τους μέσω ειδικού θεσμικού πλαισίου, που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης.

Ειδικότερα, για να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία» και τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»).

Συνεπώς, όσον αφορά τα συσσωρευμένα χρέη, στα οποία αναφέρεστε, υπάρχει ήδη θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπισή τους.

Ειδικότερα:

A. Με τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του ν. 4738/2020, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα) μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους:

• προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις

• προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους. Αφού ο οφειλέτης που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δύναται να λάβει διαγραφή χρέους:

→ προς το Δημόσιο έως 75% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 95% επί των προσαυξήσεων.

→ προς τις τράπεζες και διαχειριστές δανείων έως 80% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 100% επί των τόκων.

Ωστόσο, θα πρέπει να πληρούνται όλοι οι κανόνες και προϋποθέσεις, όπως καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι:

→ Να έχει πραγματική οικονομική αδυναμία, τόσο ο οφειλέτης όσο και οι συνοφειλέτες και εγγυητές του.

→ Η εμπορική αξία της περιουσίας του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των εγγυητών του να είναι μικρότερη του ύψους της οφειλής.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Εφόσον ο οφειλέτης επιθυμεί, δύναται να προβεί και σε μια διαπραγμάτευση με τους ιδιώτες πιστωτές, αξιοποιώντας τις υπηρεσίες ενός πιστοποιημένου διαμεσολαβητή, με σκοπό τη δημιουργία μιας προσωποποιημένης πρότασης ρύθμισης οφειλών. Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη.

Υπογραμμίζεται δε ότι απώλεια της ρύθμισης δεν επέρχεται σε περίπτωση που δεν καταβληθεί μία δόση, αλλά μόνο εάν ο οφειλέτης καθυστερήσει 3 δόσεις και μόνο ως προς τον συγκεκριμένο πιστωτή, προς τον οποίο δεν καταβλήθηκαν οι δόσεις.

Β. Εάν κάποιος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία του ν. 4738/2020. Σε αυτή την περίπτωση ρευστοποιείται η περιουσία του οφειλέτη, πλην της 1ης κατοικίας των ευάλωτων νοικοκυριών, η οποία αποκτάται από τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως

άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση.

Γ. Στο Νόμο 4738/2020 υφίστανται και ειδικές πρόνοιες Κρατικής στήριξης – μέριμνας της 1ης κατοικίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως προσδιορίζονται στο α. 217 του ίδιου άνω ν. 4738/2020, τόσο στο στάδιο της ρύθμισης οφειλών, όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών (τη λεγόμενη 2η ευκαιρία). Στην ομάδα των ευάλωτων, περιλαμβάνονται και τα Άτομα με Αναπηρία, εφόσον πληρούνται τα οριζόμενα εκ του νόμου οικονομικά και περιουσιακά κριτήρια.

α). Στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών το ιδιαίτερα αξιοσημείωτο για τους ευάλωτους οφειλέτες/δανειολήπτες είναι ότι με τον ν. 5072/2023 (ΦΕΚ Α'198/4-12-2023) εισάγονται ακόμη περισσότερες βελτιώσεις υπέρ αυτών, όπως είναι η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ειδικότερα, για οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου, σύμφωνα με τους όρους του νόμου και έχουν εκδώσει τη σχετική βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, τόσο των χρηματοδοτικών φορέων, όσο και του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη, ο οποίος δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει (άρθρο 66 ν.5072/2023). Με τον τρόπο αυτό σταματούν και τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης οφειλών από τους πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων και των πλειστηριασμών.

β). Στο στάδιο της πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών (2η ευκαιρία): εάν κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση δεν ρευστοποιείται η 1η κατοικία των ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από έναν ιδιωτικό Φορέα, τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων.

Μέχρι τη σύσταση του ως άνω Φορέα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες (Ενδιάμεσο Πρόγραμμα). Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης του ευάλωτου οφειλέτη:

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις)

Αποτελέσματα:

Σύμφωνα με εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους ήδη συνολικά, μέχρι τέλος Νοεμβρίου του 2024 έχουν πραγματοποιηθεί 27.538 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών που αντιστοιχούν σε 9,1 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 6,1 δισ. ευρώ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 3 δισ. ευρώ σε πολυμερείς. Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων του τελευταίου εξαμήνου αγγίζει τις 1.609. Σε πολύ υψηλά επίπεδα βρίσκονται και οι νέες εκκινήσεις αιτήσεων στην πλατφόρμα όπως και οι οριστικές υποβολές μηνιαίως (μ.ό. εξαμήνου περίπου 4.500 και 3.000 αντιστοίχως).

Οι απορρίψεις των οφειλετών τον Νοέμβριο ανήλθαν σε 24% στις πολυμερείς και 20 % στις διμερείς ενώ, το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού από τους χρηματοδοτικούς φορείς βρίσκεται στο 66,3%, και παρουσιάζεται και ονομαστικά παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση ανά φορέα.

Επιπλέον, αναφορικά με τη νέα νομοθέτηση για υποχρεωτικότητα αποδοχής από τους Χ.Φ. στις αιτήσεις ευάλωτων:

- υπάρχουν στην πλατφόρμα 4.959 αιτήσεις ευάλωτων εκ των οποίων οι 3.036 ολοκληρωμένες (2.167 επιτυχείς και 869 μη-επιτυχείς)
- Η πλειοψηφία των μη-επιτυχών είναι απορρίψεις οφειλετών, καθώς οι Χ.Φ. και το Δημόσιο απορρίπτουν μόνο σε περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής.

Δ. Τέλος υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο ρύθμισης οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, οι πολίτες δύνανται να χρησιμοποιήσουν και το θεσμικό εργαλείο ρύθμισης του Κώδικα Δεοντολογίας. Το θεσμικό πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας καθορίζεται από τον Νόμο 4224/2013, το άρθρο 39 του Ν. 4818/2021 και την σχετική απόφαση ΕΠΑΘ 195/1/29.7.2016 της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ),

ενώ αποτελεί ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο εξωδικαστικής επίλυσης από την 01.01.2015 και εφεξής. Με αυτόν θεσπίζονται οι γενικές αρχές συμπεριφοράς και υιοθετούνται βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες έχουν ως στόχο την ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης, την αμοιβαία δέσμευση και την ανταλλαγή της αναγκαίας πληροφόρησης μεταξύ δανειολήπτη και ιδρύματος, προκειμένου κάθε πλευρά να είναι σε θέση να σταθμίσει τα οφέλη ή τις συνέπειες εναλλακτικών λύσεων εξυπηρέτησης (λύσεις ρύθμισης) ή οριστικού διακανονισμού (λύσεις οριστικής διευθέτησης) και λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και για περιπτώσεις δανείων με πολλαπλούς πιστωτές.

Οι λύσεις που παρέχει ο Κώδικας Δεοντολογίας μπορεί να είναι η προσωρινή ή η οριστική διευθέτηση των δανείων. Ως διευθέτηση δανείων νοείται μια λύση ρύθμισης οφειλών που δύναται να περιλαμβάνει για παράδειγμα την επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, τη μειωμένη δόση πληρωμής, την προσωρινή καταβολή μόνο τόκων, το διαχωρισμό της οφειλής, τη διαγραφή μέρους της συνολικής απαίτησης. Η σχετική αίτηση γίνεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κώδικα Δεοντολογίας (με χρήση κωδικών taxisnet) προς έναν μόνο χρηματοδοτικό φορέα ανά αίτηση, σύμφωνα με τις λειτουργικές προδιαγραφές που καθορίζονται στην ΚΥΑ αριθμ. 145947 ΕΞ 2023 Β. 5909/10.10.2023.

III. Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση